

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

01 серпня 2019 р.

Київ

№ 534-р

Про визнання підтримки суб'єктів господарювання, зазначеної у повідомленні, такою, що не є державною допомогою відповідно до Закону

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги від 31.07.2019 № 500-01/4248-п, повідомлення про нову державну допомогу Департаменту житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (вх. № 395-ПДД від 07.06.2019) (далі – Повідомлення), що було подане на виконання статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) та за формою, передбаченою додатком 1 до Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Комітету від 03.03.2016 № 2-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 04.04.2016 за № 501/28631, зі змінами, затвердженими розпорядженням Антимонопольного комітету України від 13.09.2018 № 18-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27.11.2018 за № 1337/32789,

ВСТАНОВИВ:

1. ПОРЯДОК ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДТРИМКУ

- (1) Департаментом житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) відповідно до статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» подано до Комітету Повідомлення.
- (2) Листом від 05.07.2019 № 058/7/2-4573 (вх. № 5-01/8271 від 18.07.2019) (далі – Лист) Департаментом житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) надано додаткову інформацію до Повідомлення.

1.1. Надавач підтримки

- (3) Департамент житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (01001, м. Київ, вул. В. Житомирська, 15 А, ідентифікаційний код юридичної особи 33695540).

1.2. Отримувач підтримки

- (4) Комунальне підприємство «Група впровадження проекту з енергозбереження в адміністративних і громадських будівлях міста Києва» виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (далі – КП «ГВПЕ», Підприємство) (01601, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 3А, ідентифікаційний код юридичної особи 25772436).
- (5) Відповідно до розділу 1 Статуту КП «ГВПЕ», затвердженого розпорядженням Київської міської державної адміністрації від 02.06.2004 № 933 (у редакції розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 01.11.2017 № 1375 (далі – Статут), Підприємство засноване на комунальній власності територіальної громади міста Києва. Власником Підприємства є територіальна громада міста Києва, від імені якої виступає Київська міська рада.
- (6) Пунктом 5.2 розділу 5 Статуту визначено, що майно Підприємства належить до комунальної власності територіальної громади міста Києва й закріплене за ним на праві господарського відання.

1.3. Мета (ціль) підтримки

- (7) Покращення житлових умов мешканців багатоквартирних будинків міста Києва шляхом підвищення енергоефективності в житлових будинках міста Києва.

1.4. Очікуваний результат

- (8) Реалізація проєктів з енергоефективності шляхом проведення капітального ремонту об'єктів житлового фонду.

1.5. Форма підтримки

- (9) Капітальні трансферти.

1.6. Обсяг підтримки

- (10) Загальний обсяг підтримки – 160 000,0 тис. грн.

1.7. Підстава для надання підтримки

- (11) Рішення Київської міської ради від 13.12.2018 № 416/6467 «Про бюджет міста Києва на 2019 рік».
- (12) Рішення Київської міської ради від 17.03.2016 № 232/232 «Про затвердження Комплексної цільової програми енергоефективності та розвитку житлово-комунальної інфраструктури міста Києва на 2016 – 2020 роки».
- (13) Рішення Київської міської ради від 21.12.2017 № 1042/4049 «Про Програму економічного і соціального розвитку міста Києва на 2018 – 2020 роки».

- (14)Рішення Київської міської ради від 13.12.2018 № 415/6466 «Про внесення змін до Програми економічного і соціального розвитку міста Києва на 2018 – 2020 роки, затвердженої рішенням Київської міської ради від 21.12.2017 № 1042/4049».
- (15)Розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 08.05.2019 № 805 «Про виконання робіт в рамках проектів, які перемогли у 2018 – 2019 роках у конкурсах проектів з реалізації енергоефективних заходів у житлових будинках міста Києва, в яких створені об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, а також у кооперативних будинках» (далі – Розпорядження).

1.8. Тривалість підтримки

- (16)З 01.01.2019 по 31.12.2019.

2. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (17)Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (18)Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб'єкту господарювання;
 - державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
 - підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
 - підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (19)Відповідно до підпункту 9 пункту «а» статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить участь в організації та фінансуванні капітальних ремонтів житлових будинків, капітальних ремонтів майна, що перебуває у спільній власності співвласників багатоквартирного будинку, в межах бюджетних програм, визначених за рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради.
- (20)Відповідно до підпункту 1 пункту «а» частини першої статті 31 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить, зокрема, організація за рахунок власних коштів і на пайових засадах будівництва, реконструкції і ремонту об'єктів комунального господарства та соціально-культурного призначення, жилих будинків.
- (21)Відповідно до пункту 13 частини першої статті 91 Бюджетного кодексу України до видатків місцевих бюджетів, що можуть здійснюватися з усіх місцевих бюджетів, належать, зокрема, видатки на заходи програм у сфері житлово-комунального господарства з модернізації та ремонту ліфтового господарства, реконструкції та

ремонту житлових будинків, капітального ремонту гуртожитків, що передаються у власність територіальних громад.

- (22) Відповідно до статті 22 Бюджетного кодексу України для здійснення програм та заходів, які реалізуються за рахунок коштів бюджету, бюджетні асигнування надаються розпорядникам бюджетних коштів. За обсягом наданих прав розпорядники бюджетних коштів поділяються на головних розпорядників бюджетних коштів та розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня.

3. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕННЯ

- (23) Відповідно до пункту 3.2 розділу 3 Статуту предметом діяльності Підприємства, зокрема, є забезпечення реалізації проектів з підвищення ефективності енергоспоживання, реалізація проектів з енергозбереження.
- (24) З метою врегулювання процедури відбору проектів з реалізації енергоефективних заходів, доцільних для впровадження у багатоквартирних будинках у місті Києві, в яких створені об'єднання співвласників багатоквартирних будинків та в кооперативних будинках (далі – ОСББ та кооперативи), а також підвищення зацікавленості власників житлових та нежитлових приміщень у житлових будинках, у яких створені ОСББ, рішенням Київської міської ради від 26.12.2014 № 865/865 затверджено «Положення про конкурс проектів з реалізації енергоефективних заходів у житлових будинках міста Києва, в яких створені об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, а також у кооперативних будинках».
- (25) Реалізація заходів, за результатом проведених конкурсів проектів із реалізацією енергоефективних заходів у житлових будинках, відповідно до Розпорядження, здійснюються КП «ГВПЕ» у рамках міської програми 70/30. Суть програми полягає у спільній (міста, за рахунок коштів бюджету міста Києва та ОСББ (кооперативів) реалізації комплексу енергоефективних заходів у будівлі, належних ОСББ та кооперативам, бенефіціаром результатів цього комплексу заходів є ОСББ та кооперативи. До конкурсу допускаються проекти з реалізації енергоефективних заходів за умови гарантування ОСББ та членами кооперативного будинку оплати не менше 30 % загальної вартості проекту.
- (26) З метою виконання Комплексної цільової програми підвищення енергоефективності та розвитку житлово-комунальної інфраструктури міста Києва на 2016 – 2020 роки та Програми економічного і соціального розвитку міста Києва на 2018 – 2020 роки заплановано державну підтримку КП «ГВПЕ» для реалізації проектів енергоефективних заходів у житлових будинках міста Києва, в яких створені ОСББ, а також у кооперативах.
- (27) Фінансування з місцевого бюджету спрямоване виключно на покриття витрат, які пов'язані із заходами енергозбереження, та не покриває витрат, пов'язаних із господарською діяльністю.
- (28) Відповідно з ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 «Правила визначення вартості будівництва» (зі змінами) до глави 10 «Утримання служби замовника» (графи 6 та 7) включаються кошти на утримання служби замовника (включаючи кошти на здійснення технічного нагляду) в розмірі, який, як правило, становить до 2,5 % підсумку глав 1-9, графа 7. Якщо замовник будівництва залучає спеціалістів технічного нагляду з покладанням на них окремих функцій замовника будівництва, що обумовлюється договором, до глави

10 «Утримання служби замовника» (графи 6 та 7) окремими рядками включаються кошти на утримання служби замовника (як правило, у розмірі до 1,0 %) та на здійснення технічного нагляду (як правило, у розмірі до 1,5 %).

- (29) Відповідно до Листа, КП «ГВПЕ» фінансується за рахунок коштів бюджету міста Києва, до глави 10 «Утримання служби замовника» включаються лише кошти на здійснення технічного нагляду (у розмірі до 1,5 %). Штат працівників за рахунок служби замовника під час проведення капітальних ремонтів не утримується.
- (30) КП «ГВПЕ» через процедуру закупівлі у встановленому порядку залучає спеціалістів технічного нагляду з покладанням на них окремих функцій замовника будівництва, що обумовлюється договором підряду, оскільки штатним розписом підприємства відповідні спеціалісти не передбачені.
- (31) Підрядні організації визначаються відповідно до вимог Закону України «Про публічні закупівлі» з використанням електронної системи закупівель ProZorro.
- (32) КП «ГВПЕ» надає платні послуги з обстеження об'єктів на предмет ефективності роботи енергозберігального обладнання та надання рекомендацій щодо покращення його роботи, проведення семінарів з енергозбереження. Згідно з фінансовим планом КП «ГВПЕ» на 2019 рік загальний дохід Підприємства становить 27 615,8 тис. грн, дохід від надання платних послуг становить 50,0 тис. грн (0,18 % загального обсягу).
- (33) Відповідно до інформації, наданої у Повідомленні, КП «ГВПЕ» використовує окремі бухгалтерські рахунки та здійснює належний розподіл доходів з витрат із надання послуг, на які спрямовується державна підтримка, і на ведення інших послуг.
- (34) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання – юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою.
- (35) Закон України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку», а саме абзац перший статті 4, регламентує, що метою створення об'єднання є забезпечення і захист прав співвласників та дотримання їх обов'язків, належного утримання та використання спільного майна, забезпечення своєчасного надходження коштів для сплати всіх платежів, передбачених законодавством та статутними документами.
- (36) Згідно зі статтею 3 Закону України «Про кооперацію» метою кооперації є задоволення економічних, соціальних та інших потреб членів кооперативних організацій на основі поєднання їх особистих та колективних інтересів, поділу між ними ризиків, витрат і доходів, розвитку їх самоорганізації, самоуправління та самоконтролю.
- (37) Також статтею 23 Закону України «Про кооперацію» визначено, що кооператив, відповідно до свого статуту самостійно визначає основні напрями діяльності, здійснює її планування. Кооперативи (за винятком виробничих) надають послуги своїм членам, не маючи на меті одержання прибутку.
- (38) Відповідно до Примірного статуту житлово-будівельного кооперативу, затвердженого постановою Ради Міністрів УРСР від 30.05.1985 № 186, житлово-будівельний кооператив організується з метою забезпечення житлом членів кооперативу і членів

їх сімей шляхом будівництва багатоквартирного жилого будинку (будинків), а у випадках, передбачених законодавством, одно- і двоквартирних жилих будинків садибного типу або багатоквартирного блокованого жилого будинку (будинків) з надвірними будівлями за власні кошти кооперативу за допомогою банківського кредиту, а також для наступної експлуатації та управління цим будинком (будинками).

- (39) Відповідно до частини третьої статті 3 Господарського кодексу України діяльність негосподарюючих суб'єктів, спрямована на створення і підтримання необхідних матеріальнотехнічних умов їх функціонування, що здійснюється за участі або без участі суб'єктів господарювання, є господарчим забезпеченням діяльності негосподарюючих суб'єктів.
- (40) Крім того, за позицією Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житловокомунального господарства України (далі – Мінрегіон), яке є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної житлової політики і політики у сфері житлово-комунального господарства, мета та предмет діяльності ОСББ, визначені чинним законодавством, не передбачають провадження ними господарської діяльності, а тому ОСББ не є суб'єктами господарювання і не можуть бути виробниками або виконавцями житлово-комунальних послуг відповідно до Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (лист Мінрегіону від 10.09.2012 № 7/8-14514).
- (41) Отже, реалізація проєктів енергоефективних заходів у ОСББ та кооперативах за рахунок коштів державного або місцевого бюджетів не може бути віднесена до державної допомоги, у розумінні Закону, оскільки їх діяльність спрямована на забезпечення і захист прав співвласників та дотримання їх обов'язків, належного утримання та використання спільного майна, експлуатації та управління будинками.
- (42) Відповідно до Листа кошти з бюджету міста Києва для забезпечення реалізації проєктів енергоефективних заходів у житлових будинках міста Києва, в яких створені ОСББ, а також у кооперативах, **КП «ГВПЕ» перераховує підрядним організаціям**, визначеним відповідно до вимог Закону України «Про публічні закупівлі», з використанням електронної системи закупівель ProZorro, відповідно до укладених договорів та актів виконаних робіт, у **повному обсязі** та не використовує для інших цілей. Отже, враховуючи наведену інформацію, фінансова підтримка КП «ГВПЕ», передбачена Повідомленням, не створює переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (43) Як наслідок, підтримка у формі капітальних трансфертів, що надається відповідно до рішення Київської міської ради від 13.12.2018 № 416/6467 «Про бюджет міста Києва на 2019 рік», рішення Київської міської ради від 17.03.2016 № 232/232 «Про затвердження Комплексної цільової програми підвищення енергоефективності та розвитку житлово-комунальної інфраструктури міста Києва на 2016 – 2020 роки», рішення Київської міської ради від 21.12.2017 № 1042/4049 «Про Програму економічного і соціального розвитку міста Києва на 2018 – 2020 роки», рішення Київської міської ради від 13.12.2018 № 415/6466 «Про внесення змін до Програми економічного і соціального розвитку міста Києва на 2018 – 2020 роки, затвердженої рішенням Київської міської ради від 21.12.2017 № 1042/4049», розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 08.05.2019 № 805 «Про виконання робіт в рамках проєктів, які перемогли у 2018 – 2019 роках у конкурсах проєктів з реалізації енергоефективних заходів у житлових будинках міста Києва, в яких створені об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, а також у

кооперативних будинках» обсягом 160 000,0 тис. грн, **не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

(44) Разом із тим слід зазначити, що:

- державна підтримка КП «ГВПЕ» повинна спрямовуватися лише на покриття витрат для забезпечення реалізації проєктів енергоефективних заходів у житлових будинках міста Києва, в яких створені ОСББ, а також у кооперативах, та в жодному разі не повинна покривати витрати на здійснення комерційної діяльності;
- використання коштів державної підтримки КП «ГВПЕ» на здійснення комерційної діяльності може містити ознаки державної допомоги.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04 березня 2016 року № 2-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 квітня 2016 року за № 501/28631, зі змінами, затвердженими розпорядженням Антимонопольного комітету України від 13 вересня 2018 року № 18-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 27 листопада 2018 року за № 1337/32789, на підставі інформації, наданої Департаментом житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Визнати, що підтримка комунального підприємства «Група впровадження проєкту з енергозбереження в адміністративних і громадських будівлях міста Києва» у формі капітальних трансфертів, яка в повному обсязі буде перерахована підрядним організаціям, що обираються через тендерну процедуру, щодо забезпечення реалізації проєктів енергоефективних заходів у житлових будинках міста Києва, в яких створені об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, а також у кооперативних будинках, що виділяється на підставі рішення Київської міської ради від 13.12.2018 № 416/6467 «Про бюджет міста Києва на 2019 рік», рішення Київської міської ради від 17.03.2016 № 232/232 «Про затвердження Комплексної цільової програми підвищення енергоефективності та розвитку житлово-комунальної інфраструктури міста Києва на 2016 – 2020 роки», рішення Київської міської ради від 21.12.2017 № 1042/4049 «Про Програму економічного і соціального розвитку міста Києва на 2018 – 2020 роки», рішення Київської міської ради від 13.12.2018 № 415/6466 «Про внесення змін до Програми економічного і соціального розвитку міста Києва на 2018 – 2020 роки, затвердженої рішенням Київської міської ради від 21.12.2017 № 1042/4049», розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 08.05.2019 № 805 «Про виконання робіт в рамках проєктів, які перемогли у 2018 – 2019 роках у конкурсах проєктів з реалізації енергоефективних заходів у житлових будинках міста Києва, в яких створені об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, а також у кооперативних будинках» з 01.01.2019 по 31.12.2019 у сумі 160 000,0 тис. гривень, **не є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».**

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ